

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	3323 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

27.04.2020 р.

Справа № 0081/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «08 Право» у складі:

Наталія Оніщенко – головуєчий,
Беніцький Андрій Сергійович,
Ващенко Юлія В`ячеславівна,
Гуржій Тарас Олександрович,
Зверев Євген Олександрович,
Івашкевич Ангеліна Анатоліївна,
Коструба Анатолій Володимирович,
Лариса Шумна,
Мочульська Марта Євгенівна,
Олександр Дроздов,
Торбас Олександр Олександрович,
Шепітько Михайло Валерійович,

за участі запрошених осіб:

Коваленко Олена Олександрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3323
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наукова бібліотека ХНПУ імені Г.С. Сковороди <http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody> до послуг факультету має фонд газет та журналів юридичного спрямування. До послуг здобувачів електронний архів (репозитарій - <http://dSPACE.hnpu.edu.ua/>) повнотекстових документів науково- педагогічних працівників та здобувачів: монографії, наукові статті, матеріали наукових конференцій, дисертації, а також автореферати дисертацій і методичні рекомендації, доступ до баз даних Web of Science та Scopus. У корпусі юридичного факультету розміщено абонемент № 2 із загальним фондом юридичної літератури 27 тис. екз. загальною площею 300 кв.м., у тому числі читальний зал площею 100 кв.м. із 2000 екз. юридичної літератури. У 2019 р. цей фонд поповнився 80 екз. книг. Матеріально-технічне забезпечення ОП включає окремий навчальний корпус з аудиторіями і кабінетами для трьох кафедр, комп'ютерним класом, підключеним до мережі Інтернет, мультимедійною аудиторією, спортивним майданчиком біля корпусу для загальної фізичної підготовки. Усі студенти, за їх вимогою, забезпечені гуртожитком. Навчальні дисципліни за навчальними планами ОП для студентів забезпечені навчально-методичними комплексами та іншою навчально-методичною документацією. На офіційному сайті факультету студенти можуть ознайомитися із навчально-методичними матеріалами за курсами, що викладаються на факультет

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Щорічне опитування студентів факультету проводиться Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти університету з наступним аналізом результатів опитування вченою радою факультету та окремими кафедрами <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>. Це дозволяє виявляти стан задоволеності потреб здобувачів освіти. На юридичному факультеті працює комп'ютерний клас з сучасними комп'ютерами з підключенням до мережі Інтернет. Право на вільний вибір навчальних дисциплін дозволяє задовольнити потреби здобувачів у формуванні власної освітньої траєкторії.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпечність життя та здоров'я здобувачів на юридичному факультеті гарантується законодавством України та колективним договором, організація виконання яких здійснюється адміністрацією ЗВО та деканату. Дії при настанні надзвичайної ситуації повинні здійснюватися згідно Плану реагування на надзвичайні ситуації ХНПУ імені Г.С.Сковороди http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Plan_reag_ns.pdf. Механізми забезпечення безпечності освітнього середовища відповідають нормам охорони праці і здійснення освітнього процесу. Це знаходить свій прояв у створенні безпечних умов навчання та праці, сприятливої психологічної атмосфери та відсутності проявів насилля як у приміщенні факультету, так і в гуртожитку, де проживають студенти, дотриманні норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника навчально-виховного процесу.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація зі студентами ОП відбувається через розвинуту систему форм і засобів: наставництво досвідчених викладачів, представництво спілки студентів факультету в складі Вченої ради факультету і в складі комісій викладачів з приймання іспитів, щорічне опитування студентів Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти університету з наступним аналізом результатів опитування вченою радою факультету та окремими кафедрами, на лекціях, семінарах і практичних заняттях, консультаціях, іспитах і залах <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

З 2017 року в університеті функціонує навчально-методичний інклюзивний центр <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr> на підставі Положення про нього <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>. Навчання та супровід осіб з інвалідністю у ЗВО регламентується Положенням про супровід студентів з особливими освітніми потребами http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Fak_prirodnychy/Polozhennya%20pro%20osuprovit%20studentiv%20z%20osoblyvymy%20osvitnimy%20potrebamy%20u%20KHNPUskovi%20imeni%20H.S.Skovorody.pdf та Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol_pro_osib_osopotr_09_18.pdf. На ОП не виникало потреби застосування правил щодо навчання та супровід осіб з інвалідністю. Для студента зб Матюхіна Р.А., який має дефект мови – заїкання, впроваджується контроль знань у письмовій формі або шляхом тестування. Згідно п. 5.4. Положення про організацію освітнього процесу індивідуальний графік навчання надається матерям для догляду за дитиною віком до 3-х років; студентам, які мають підтвержені медичними довідками рекомендації для навчання за індивідуальним графіком. Студентка 44 групи А.Е. Несмашна (Костіна) здійснює навчання за індивідуальним графіком на підставі медичної довідки.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО політика та процедура врегулювання конфліктних ситуацій врегульована Положенням про університетську комісію з етики та управління конфліктами. Конфліктні ситуації, що можуть мати зв'язок із корупційними проявами врегульовані також вказаним актом та окремими положеннями Антикорупційної програми http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/antikorupciyna%20programa2019.pdf. Розв'язання

конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями передбачено Положенням про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozhennya_dyskrymin.pdf. Політика врегулювання конфліктів у ЗВО забезпечується відкритістю для ознайомлення програм та положень, що забезпечують вирішення ситуацій такого роду, а також прозорістю і колегіальністю вирішення питань такого роду із залученням різноманітних представників академічної спільноти включаючи представників студентського самоврядування. На даний момент, в межах ОП не подавалися скарги, заяви пов'язані з необхідністю вирішення конфліктних ситуацій, дискримінацією чи корупційними проявами. Ефективність процедур розгляди зазначених вище скарг встановити неможливо оскільки відсутні випадки застосування цих процедур.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Необхідно конкретизувати цілі ОП відносно профілю навчального закладу, розкрити її унікальність. Слід запровадити анонімне анкетування основних стейкхолдерів ОП з метою вдосконалення її змісту в контексті якості отримання кінцевих результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Існує необхідність узгодження нормативної складової забезпечення навчальних дисциплін вільного вибору, а саме ОП та навчального плану ОП. В структурі ОП необхідно враховувати професійно-діяльнісний (практичний) компонент спеціальної компетентності, який повинен включати професійно значущі вміння, апробовані в практичній діяльності.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Необхідно звернути увагу на поцілність переглянути програми підготовки до фахового вступного випробування на ОП «Право» за ОС «бакалавр» на основі ОКР «молодший спеціаліст» в якій блок з «Права» проводити у формі не співбесіди, а тестів відповідного елементу засвоєння

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розглянути можливість впровадження вивчення української мови для здобувачів освіти – іноземців, які навчаються на ОП як професійно-змістовний компонент комунікативної компетентності юриста. Доповнити на сайті навчального закладу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі робочих програм (силабусів)). Рекомендовано підвищити конкурентоспроможність дослідницьких груп для перемоги у грантових конкурсах. Створити умови участі викладачів та студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Звернути увагу на необхідність вдосконалення процедури забезпечення академічної доброчесності, шляхом визначення єдиної процедури для перевірки усіх наукових робіт на наявність академічного плагіату.

Критерій 6. Людські ресурси

Поширити практику залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних практичних занять на умовах зовнішнього сумісництва чи цивільно-правових договорів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Здійснити подальші заходи для поліпшення бібліотечного фонду та матеріальної бази навчального закладу. Створити матеріально-технічні умови для подальшої реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Запровадити практику збирання інформації щодо працевлаштування випускників. Визначити індикатори врахування думки здобувачів вищої освіти, що висловлюється в ході багаточисленних анкетувань, опитувань.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Необхідно на сайті розмістити си́лабуси усіх навчальних дисциплін, які є на відповідній ОП. Впровадити на юридичному факультеті систему «Moodle».

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Онiщенко Наталiя Миколаiвна